

Lierop-Zuid

Geuronderzoek voor onderzoeksgebied Lierop-Zuid

Lierop-Zuid

Geuronderzoek voor onderzoeksgebied Lierop-Zuid

In opdracht van

Gemeente Someren

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

Auteurs

Swen Waschk, Anita Michiels

Projectnummer

292097

Datum

24 maart 2022

Status

Definitief

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en opdracht	1
2	Wettelijke milieukaders	2
2.1	Wet geurhinder en veehouderij	2
2.1.1	Geurgevoelig object.....	3
2.1.2	Bebouwde kom.....	4
2.1.3	Geurnormen en maximale geurbelasting	4
2.1.4	Aan te houden vaste afstanden.....	5
2.1.5	Gemeentelijk geurbeleid	6
2.2	Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (lov)	7
3	Aanvaardbaar woon- en leefklimaat	8
3.1	Aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor geur	8
3.1.1	Geurbelasting en aanvaardbaar woon- en leefklimaat.....	8
3.1.2	Afstanden en aanvaardbaar woon- en leefklimaat	9
4	Ruimtelijke situatie	10
5	Toetsing omgekeerde werking	11
5.1	Geurgevoelig object	11
5.2	Belangen veehouderij	11
5.2.1	Voorgrondbelasting	14
5.2.2	Achtergrondbelasting.....	15
5.2.3	Vaste afstanden	16
5.2.4	Resumé.....	16
6	Samenvattende conclusies	17
Bijlage 1	Bronbestand achtergrondgeurbelasting	
Bijlage 2	Stalgedeeltes relevante veehouderijen	

1 Aanleiding en opdracht

De gemeente Someren heeft het voornemen om ten zuiden van kern Lierop een plangebied te ontwikkelen voor de realisatie van woningen. Hiervoor is een onderzoeksgebied bepaald. Bij de besluitvorming omtrent de te realiseren woningbouw moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke ordeningsrecht. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn vier extensieve- en één intensieve veehouderij op korte afstand gelegen (Heieind 3, Groenstraat 17, Berkeindje 3, Berkeindje 11 en Somerenseweg 44). De vraag is of de toekomstige bewoners niet zullen worden blootgesteld aan overmatige geurhinder. Tevens mogen de veehouderijen niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd door het veranderen van de bestemming.

De gemeente Someren heeft de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant verzocht om te onderzoeken of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Het betreft een onderzoek naar de zogenaamde 'omgekeerde werking': de doorwerking van milieuregelgeving in de ruimtelijke ordening. Dit betekent dat beoordeeld wordt of de belangen van de betrokken partijen in het geding zijn. Die van:

- ✓ de toekomstige gebruikers.
In het belang van de toekomstige gebruikers moet worden bepaald of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
- ✓ de omliggende veehouders.
De bestemmingswijziging mag de reguliere bedrijfsvoering van de omliggende veehouderijen niet schaden, c.q. het juridisch-planologisch toegestane gebruik niet belemmeren.

De voor de omgekeerde werking relevante wettelijke milieukaders worden in hoofdstuk 2 geschetst. In hoofdstuk 3 worden uitgangspunten voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat behandeld. Hoofdstuk 4 beschrijft de ruimtelijke situatie. De beoordeling van de omgekeerde werking wordt in een aantal stappen uitgevoerd in de hoofdstuk 5. De conclusies zijn samengevat in hoofdstuk 6.

2 Wettelijke milieukaders

Veehouderijen emitteren diverse stoffen in de lucht, zoals geurstoffen. De bronnen van de geuremissie zijn doorgaans de stallen, mestopslag, opslag van (brij)voer en/of de mestbe- of verwerking. Een teveel aan geurstoffen in de buitenlucht kan als hinderlijk worden ervaren of leiden tot stress gerelateerde gezondheidsklachten.

Voor de beoordeling van het onderzoeksgebied Lierop-Zuid is het aspect geur van veehouderijen van belang. Voor geur zijn wettelijke kaders in werking welke landelijke van toepassing zijn en soms aangevuld worden door provinciale en/of gemeentelijke verordeningen.

Dit hoofdstuk beschrijft de wettelijke kaders, voor zover zij relevant zijn voor het bepalen van de omgekeerde werking c.q. de doorwerking van geurregeling in de ruimtelijke ordening.

2.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit dierverblijven van veehouderijen. De aanvraag van een veehouderij om een omgevingsvergunning wordt getoetst aan geurnormen voor de maximale geurbelasting of aan te houden (vaste) afstanden. Afhankelijk van de uitkomst wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd. Gemeenten mogen van de wettelijke normen en afstanden afwijken. Ter onderbouwing moet de gemeente een geurgebiedsvisie opstellen en daarbij rekening houden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De afwijkende normen en/of afstanden worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd.

De Wgv kent een hogere bescherming toe aan geurgevoelige objecten in de bebouwde kom dan die in het buitengebied (lagere geurnormen voor de maximale geurbelasting of grotere aan te houden afstanden). De geurnormen in concentratiegebieden voor de veehouderij (veedichte gebieden) verschillen van die in niet-concentratiegebieden (veearme gebieden).

Voor de doorwerking naar de ruimtelijke ordening c.q. de omgekeerde werking zijn de volgende aspecten uit de Wgv van belang:

- het geurgevoelig object, ligging in de bebouwde kom of in het buitengebied, ligging in een concentratiegebied of niet;
- de geurnormen en (vaste) afstanden uit de Wgv en/of de gemeentelijke geurverordening.

Noot: De Wgv geldt voor vergunningplichtige bedrijven. Voor meldingsplichtige bedrijven is de Wgv integraal overgenomen in het Activiteitenbesluit (op een uitzondering na die niet relevant is voor de omgekeerde werking).

2.1.1 Geurgevoelig object

De definitie van het begrip geurgevoelig object is terug te vinden in art. 1 van de Wgv:

“gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.”

In verschillende uitspraken van de rechter is aangegeven dat uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met “bestemd” wordt bedoeld dat het gebouw juridisch-planologisch mag worden gebruikt voor wonen of verblijf. Als het gebouw naar aard, indeling en inrichting geschikt is om te worden gebruikt voor menselijk wonen of verblijf, moet het wonen of verblijf uiteraard ook juridisch-planologisch toegestaan zijn. De bestemming van een gebouw is daarmee leidend bij het beoordelen of sprake is van een geurgevoelig object.

Het is niet relevant of het wonen c.q. het verblijf wordt uitgeoefend door dezelfde of steeds wisselende personen. Het aantal personen dat verblijft in het gebouw is ook niet relevant bij de beoordeling van de geurgevoeligheid. Ook wanneer er maar één persoon in het gebouw verblijft is dat voldoende.

Uit de jurisprudentie blijkt dat wanneer een gebouw bestemd en geschikt is voor wonen of verblijf, de rechter er bijna vanzelfsprekend vanuit gaat dat het wonen of verblijven ook permanent of op vergelijkbare wijze van gebruik plaatsvindt. Het is soms lastig om te beoordelen wat er met “permanent of een vergelijkbare wijze van gebruik” wordt bedoeld. Uit de jurisprudentie van de laatste jaren blijkt dat het gaat om een langdurende dan wel een kortdurende blootstelling.

ABRvS, 201104200/1/H1 van 11 januari 2012: kampeerboerderij is geen geurgevoelig object: "In aanmerking genomen dat het gebruik van de in de paardenstal te vestigen kampeerboerderij is gericht op het bieden van recreatief (nacht)verblijf voor beperkte duur, te weten een vakantieperiode van maximaal enkele achtereenvolgende weken, heeft de rechtbank terecht overwogen dat van permanent of daarmee gelijk te stellen gebruik voor menselijk verblijf geen sprake is, zodat de paardenstal niet valt aan te merken als geurgevoelig object in de zin van artikel 1 van de Wgv."

In ABRvS, [201111498/1/T1/R4](#) van 13 februari 2013 overweegt de Afdeling dat uit de wetsgeschiedenis volgt dat de Wet geurhinder en veehouderij alleen bescherming biedt aan personen tegen langdurige blootstelling aan geurhinder en merkt op daarmee terug te komen op haar eerdere jurisprudentie:

Anders dan is geoordeeld in onder meer de uitspraken van 1 september 2010 in zaaknr. [200909701/1/R1](#) en van 11 april 2012 in zaaknr. [201109676/1/A1](#) overweegt de Afdeling dat uit de wetsgeschiedenis en met name uit het aannemen van het amendement van Van der Vlies c.s, waarmee is besloten de term ‘regelmatig’ uit de begripsomschrijving van het begrip geurgevoelig object weg te laten (Kamerstukken II 2005/06 30 453, nr.19), volgt dat de Wgv, gelet op de begripsomschrijving van een geurgevoelig object, alleen bescherming biedt aan personen tegen langdurige blootstelling aan geurhinder in gebouwen. Nu, zoals hiervoor is overwogen, aangenomen moet worden dat niet langdurig in de gebouwen zal worden verbleven, heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat het plan ook in zoverre niet voorziet in de realisatie van geurgevoelige objecten in de zin van de Wgv."

In de meer recente uitspraak ABRvS, [201801643/1/R1](#) van 1 mei 2019 wordt dit nogmaals bevestigd.

2.1.2 Bebouwde kom

Het begrip 'bebouwde kom' is niet gedefinieerd in de Wgv. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is vermeld:

"De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur."

Ook is opgenomen:

"De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven."

De plaatselijke situatie zal moeten worden beoordeeld om te bepalen of wel of niet sprake is van de bebouwde kom. Uit jurisprudentie blijkt dat de Afdeling bestuursrechtspraak naast de aard en omvang van het te beoordelen gebied mede de aard van de omgeving en de afstand tot een dorpskern bepalend laat zijn of wel of niet sprake is van bebouwde kom.

2.1.3 Geurnormen en maximale geurbelasting

Een geurnorm betreft de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object. Bij de vergunningverlening wordt aan de norm getoetst. De betreffende norm vertegenwoordigt bij de omgekeerde werking de belangen van de veehouderij. Op een 'geurkaart' is de geurcontour rondom de veehouderij in beeld te brengen. De geurcontour komt overeen met de geldende geurnorm en kan voor iedere norm op een 'geurkaart' worden afgebeeld. Het belang van de veehouderij wordt niet geschaad als binnen de geurcontour al geurgevoelige objecten liggen en het nieuw geurgevoelig object niet dichterbij de veehouderij komt te staan. Bouwen binnen de geurcontour is niet mogelijk als er geen andere geurgevoelige objecten binnen de contour liggen. Bouwen binnen de contour schaadt dan de belangen van de veehouderij¹.

Geurnormen gelden voor diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor – in odour units - is opgenomen in de wettelijke regeling bij de wet geurhinder en veehouderij. Emissiefactor zijn er voor: vleesvarkens, zeugen, biggen, opfok- en leghennen, (groot)ouderdieren, vleeskuikens, kalkoenen, eenden, parelhoenders, vleeskalveren, vleesstieren, schapen en geiten.

In de tabellen hieronder zijn de in de Wgv opgenomen standaard geurnormen weergegeven. Zoals gezegd mogen gemeenten daarvan afwijken: zie hiervoor de paragraaf over gemeentelijk geurbeleid.

In de Wgv opgenomen standaard normen voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelige object in de concentratiegebieden voor de veehouderij.

Concentratiegebieden	
Bebouwde kom	3 ou
Buitengebied	14 ou

In de Wgv opgenomen standaard normen voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelige object in de niet-concentratiegebieden voor de veehouderij.

Niet-concentratiegebieden	
Bebouwde kom	2 ou
Buitengebied	8 ou

¹ Als de veehouderij wil uitbreiden met dieren, zal vanwege het geurgevoelige object de 50% regeling (art. 3, lid 4, Wgv) moeten worden toegepast

2.1.4 Aan te houden vaste afstanden

Net als voor geurnormen kan voor de (vaste) afstanden die een veehouderij moet aanhouden de afstandscontour op een 'geurkaart' in beeld worden gebracht. Bouwen binnen de afstandscontouren is in beginsel niet mogelijk, tenzij aannemelijk gemaakt kan worden dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (jurisprudentie). Zie hiervoor hoofdstuk 3.

Voor meerdere diercategorieën zijn tot nu toe géén emissiefactoren² in de wettelijke regeling opgenomen. Het betreft onder andere melkkoeien en vrouwelijk jongvee, zoogkoeien, paarden, nertsen, struisvogels en andere diersoorten. Bij de vergunningverlening gelden voor deze diercategorieën vaste afstanden. De vaste afstanden zijn in onderstaande tabel weergegeven. Deze gelden zowel voor concentratiegebieden als voor niet-concentratiegebieden voor de veehouderij.

In de Wgv opgenomen standaard waarden voor de aan te houden afstand van een veehouderij naar een geurgevoelige object.

Vaste afstanden (m)						
	Melkkoeien, jongvee, zoogkoeien, paarden e.a.*	Nertsen 1-1000 dieren	1001-1500 dieren	1501-3000 dieren	3001-6000 dieren	6001-9000 dieren
Bebouwde kom	100	175	200	225	250	275
Buitengebied	50	100	125	150	175	200

* andere diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn.

NB. Indien de nertsen in emissiearme huisvesting worden gehouden dan worden de afstanden uit de tweede rij van de tabel (buitengebied) met 25 meter verkleind.

NB 2. Sinds 8 januari 2021 is het houden van pelsdieren in Nederland verboden, volledigheidshalve staan ze in bovenstaande tabel nog vermeld.

Voormalige veehouderijen, ruimte voor ruimte woningen en plattelandswoningen

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel zijn van een veehouderij, of van een voormalige veehouderij die na 19 maart 2000 is beëindigd, gelden uitsluitend niet de waarde voor de geurbelasting, maar de vaste afstanden zoals hiervoor besproken (100 meter en 50 meter). Hetzelfde geldt voor een 'ruimte-voor-ruimte woning/geurgevoelig object' als beschreven in artikel 14, tweede lid van de Wgv en voor een plattelandswoning als bedoeld in artikel 1.1a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Afstandsbepaling

In alle gevallen moet worden getoetst of de afstand tussen de buitenzijde van het dierenverblijf en de geurgevoelige objecten voldoet aan de gestelde afstanden uit artikel 5, eerste lid van de Wgv, de zogenaamde gevel tot gevelafstand.

² Voor melkvee en nertsen is de geuremissie inmiddels wel gemeten, maar dit heeft nog niet geleid tot het opnemen van een emissiefactor in de Regeling geurhinder en veehouderij. Dit betekent dat de bij de vergunningverlening nog niet aan odour units mag worden getoetst, maar dat de vaste afstanden gelden.

2.1.5 Gemeentelijk geurbeleid

De Wgv biedt de mogelijkheid om lokaal maatwerk te leveren. De gemeente mag van de wettelijke standaard geurnormen en vaste afstanden afwijken. Andere normen en afstanden moeten worden vastgelegd in een gemeentelijke geurverordening. De wet schrijft voor dat de onderbouwing moet worden geleverd in een zogenaamde geurgebiedsvisie, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied, de huidige en de toekomstige geursituatie.

Wat betreft geurnormen geldt een bandbreedte waarbinnen mag worden afgeweken (zie onderstaande tabel). Voor de afstanden kent de wet geen bandbreedte, maar wel een minimale afstand van 25 meter.

In tabel hieronder zijn tussen haakjes () de wettelijke standaard geurnormen vermeldt, de waarden links en rechts van de standaardnormen geven de bandbreedte aan waarbinnen de gemeenten mogen afwijken.

	Concentratiegebieden	Niet-concentratiegebieden
Bebouwde kom	0,1 - (3) - 14 ou	0,1 - (2) - 8 ou
Buitengebied	3 - (14) - 35 ou	2 - (8) - 20 ou

Geurbeleid gemeente Someren

Voorgroondbelasting

De gemeente Someren ligt in een zogenaamd concentratiegebied voor de veehouderij. De gemeente heeft op 14 oktober 2010 de Verordening geurhinder en veehouderij ³2010 met andere normen voor de voorgroondbelasting vastgesteld. De gebieden zijn nader aangegeven op de bij de verordening toegevoegde kaart.

In de verordening is vastgelegd dat onderstaande normen en vaste afstanden van toepassing zijn:

1. 3 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in de bebouwde kom Someren (inclusief inbreidingslocaties);
2. 3 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in de bebouwde kom kerkdorpen (inclusief inbreidingslocaties);
3. 2 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in de bebouwde kom van Lierop;
4. 3 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Waterdael III, buiten de rode contour;
5. 6 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Waterdael III, binnen de rode contour;
6. 6 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Brim;
7. 6 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Lierop-Zuid⁴;
8. 6 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in overige ontwikkellocaties;
9. 14 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in het buitengebied.

³ [Verordening geurhinder en veehouderij 2010 \(overheid.nl\)](#)

⁴ De begrenzing van Lierop-Zuid op de kaart horende bij de Verordening geurhinder en veehouderij 2010 komt niet volledig overeen met de begrenzing van het onderzoeksgebied, een deel van het onderzoeksgebied is op de kaart bij de verordening aangemerkt als buitengebied.

Het onderzoeksgebied ligt deels in het gebied Lierop-Zuid en deels in het buitengebied, waarvoor in de Verordening geurhinder en veehouderij 2010 een geurnorm van respectievelijk 6 en 14 ou_E/m³ is vastgesteld voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object. Deze geurnorm is volgens de geurverordening vastgesteld voor alle geurgevoelige objecten die onder artikel 3, lid 1 van de Wgv vallen, dus voor zowel geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom als voor geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

2.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (lov)

De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: 'lov') zijn normen opgenomen voor de maximale cumulatieve geurhinder (=achtergrondbelasting). Een bestemmingsplan kan voorzien in (onder meer) de uitbreiding van een veehouderij, mits (onder meer) is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder op geurgevoelige objecten niet hoger is dan de percentages genoemd in onderstaande tabel.

Maximale waarden voor geur in de lov

Component	Maximale hinderpercentage/ concentratie	... op geurgevoelig object c.q. te beschermen object gelegen in...	Overeenkomstige achtergrond geurbelasting* (odour units; ou _E /m ³)
Geur	12%	Bebouwde kom	10
	20%	Buitengebied	20

*concentratiegebied veehouderij

Deze waarden kunnen tevens worden gebruikt ter beoordeling en onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening en de daarmee samenhangende aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren gevoelige objecten(woningen) .

Zoals hiervoor al aangegeven, is in gemeentelijk beleid opgenomen dat voor de achtergrondbelasting in verweingsgebied een maximale geurbelasting van 20 ou_E/m³ als aanvaardbaar wordt beschouwd, wat overeenkomt met een hinderpercentage van 20%. Dit is dus gelijk aan hetgeen in de lov is voorgeschreven voor buitengebied.

Hierbij moet in acht worden genomen dat de maximale hinderpercentages uit de lov primair bedoeld zijn voor de beoordeling van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen en niet in eerste instantie voor de beoordeling van het woon- en leefklimaat binnen woongebieden. Het is uiteraard wel logisch om er rekening mee te houden maar voor gevallen waarin in gemeentelijk beleid is vastgelegd dat een hogere norm beter past bij het gebied, kan hier van af worden geweken.

3 Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Uitgangspunt in de ruimtelijke ordening is dat sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij bestemmingsplannen voor woonwijken, bedrijventerreinen of het buitengebied is het de vraag welk niveau voor de belasting door geur vanwege veehouderijen nog aanvaardbaar is.

3.1 Aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor geur

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat is de geurbelasting en/of een (vaste) afstanden bepalend. De geurbelasting kan berekend worden voor diercategorieën waarvoor een emissiefactoren is opgenomen in de ministeriële regeling van de Wet geurhinder en veehouderij. Voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactor is opgenomen gelden vaste afstanden (zie paragraaf 2.1.3 en 2.1.4).

3.1.1 Geurbelasting en aanvaardbaar woon- en leefklimaat

De geur van veehouderijen verspreidt zich via de lucht en veroorzaakt een geurbelasting op de woon- en leefomgeving. Onder geurbelasting wordt de hoeveelheid geur verstaan die op geurgevoelig object - bijvoorbeeld een woning - terecht komt (uitgedrukt in odour units per volume-eenheid lucht, ou_e/m^3). De geurbelasting op een locatie of in een gebied is in belangrijke mate bepalend voor de kwaliteit van het woon- en verblijfklimaat.

Het kenmerk van de Wgv is dat voor diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor bekend is, de geurbelasting naar de omgeving kan worden berekend (ou). Dit gebeurt met het verspreidings-model V-Stacks. Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied is het nodig om de te verwachten geurhinder te evalueren. Dit betreft zowel de voorgrondbelasting⁵ als de achtergrondbelasting⁶ (zie tabel op de volgende pagina). De geurbelasting is op geurkaarten weer te geven, met contouren voor het woon- en leefklimaat rondom een veehouderij en/of door de berekende waarden voor de geurbelasting op de geurkaart te vermelden.

Doordat de geurbelasting naar de omgeving kan worden berekend, is voor iedere locatie te beoordelen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hiervoor zijn de geurnormen uit de gemeentelijke geurverordening en/of de bijbehorende contouren niet van belang (vaste jurisprudentie na uitspraak Laarbeek 200900801/1/R3). Er mag binnen een contour voor de geurnormen worden gebouwd als inzichtelijk wordt gemaakt dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

NB. De contour voor de geurnorm wordt gebruikt voor het beoordelen of de veehouderij in haar belangen worden geschaad.

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat wordt in deze rapportage uitgegaan van de normen uit het gemeentelijk beleid (zie paragraaf 2.1).

⁵ De *voorgrodbelasting* is de geurbelasting veroorzaakt door de individuele veehouderij(en). Daarbij is sprake van een één op één relatie tussen de veehouderij en het geurgevoelige object. Het betreft de veehouderij welke de meeste geur op het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. Als er in het gebied maar één veehouderij aanwezig is wordt het woon- en leefklimaat bepaald door de voorgrodbelasting van deze veehouderij. De voorgrodbelasting op een geurgevoelig object kan meerdere veehouderijen in de nabije omgeving betreffen. Voor iedere veehouderij afzonderlijk wordt de voorgrodbelasting bepaald.

⁶ De *achtergrodbelasting* is de geurbelasting als gevolg van alle veehouderijen in de wijde omgeving van het geurgevoelig object (veehouderijen in een omtrek van 2 km van het geurgevoelige object).

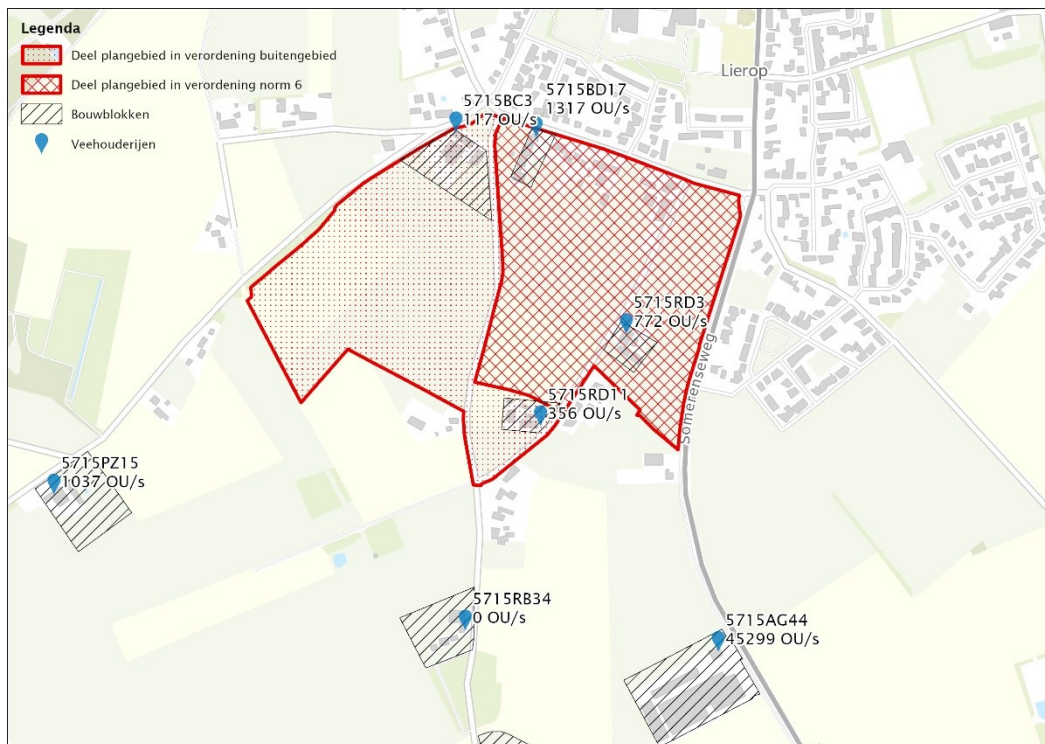
3.1.2 Afstanden en aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn (zie paragraaf 2.1.3) gelden vaste afstanden. Net als voor de geurbelasting is ook voor de afstand die een veehouderij moet aanhouden de afstandscontour op een geurkaart in beeld te brengen.

Bij veehouderijen met vaste afstanden zijn geen odour units bekend. Daarom is de geurbelasting naar de omgeving niet te bepalen en is geen beoordeling van het woon- en leefklimaat mogelijk. Daarom is binnen de afstandscontour in beginsel geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen en is woningbouw in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Van dit beginsel kan worden afgeweken als aannemelijk wordt gemaakt dat het woon- en leefklimaat binnen de afstandscontour wel aanvaardbaar is (201107147/1/R3 van 31 oktober 2012, 201111498/1/T1/R4 van 13 februari 2013 en 201211840/2/R2 van 1 maart 2013).

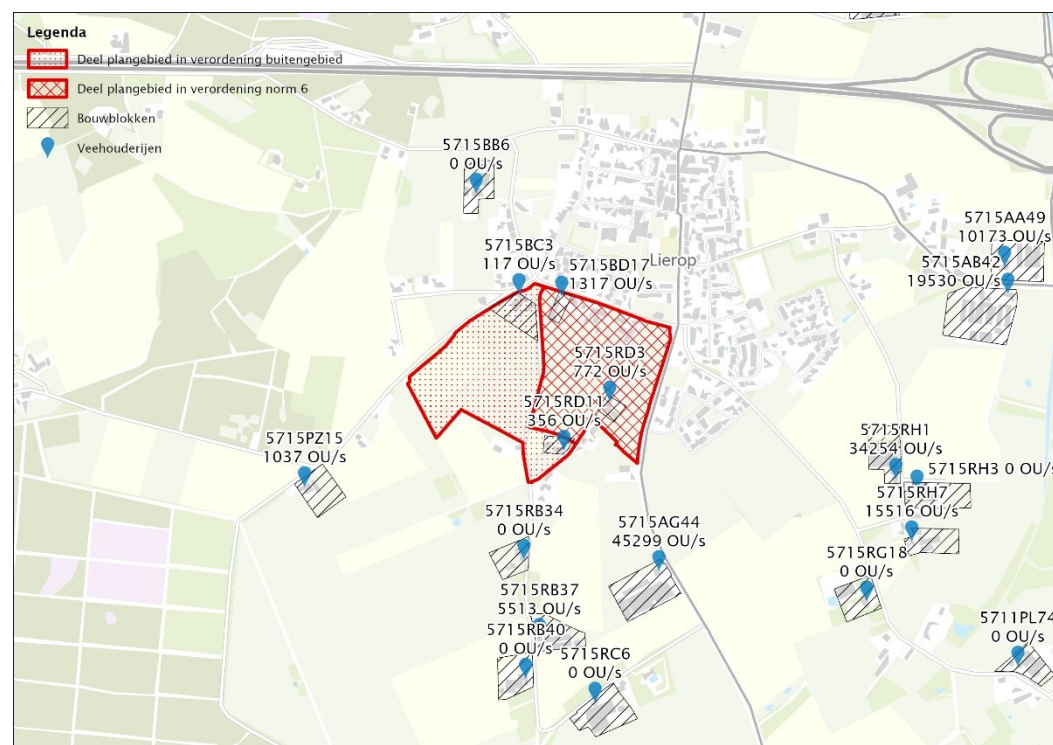
4 Ruimtelijke situatie

Op onderstaande figuur is het onderzoeksgebied Lierop-Zuid weergegeven. Voor het westelijke deel is in de verordening de norm $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ vastgesteld (op de kaart bij de verordening is dit deel van het onderzoeksgebied aangemerkt als buitengebied). Voor dit deel van het onderzoeksgebied wordt dan ook teruggevallen op de wettelijke norm $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor bebouwde kom.

Figuur 1: Onderzoeksgebied Lierop-Zuid

Op onderstaande figuur is het plangebied en de omliggende veehouderijen weergegeven.

Figuur 2: Onderzoeksgebied Lierop-Zuid en omliggende veehouderijen

5 Toetsing omgekeerde werking

Beoordeeld wordt of het onderzoeksgebied Lierop-Zuid voldoet aan de spelregels voor een goede ruimtelijke ordening. Bij de beoordeling daarvan, speelt onder andere de milieuregelgeving een grote rol. Getoetst wordt of:

- 1) de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad door de nieuwe geurgevoelige objecten
- 2) of er ter plaatse van de nieuwe geurgevoelige objecten sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Voorafgaand aan de toetsing moet worden vastgesteld of binnen onderzoeksgebied Lierop-Zuid geurgevoelige objecten zullen worden gerealiseerd.

5.1 Geurgevoelig object

De gemeente is voornemens om binnen het onderzoeksgebied woningen te realiseren. Dit zijn gebouwen bestemd en geschikt voor menselijk verblijf en worden daarvoor permanent gebruikt. Dit is in overeenstemming met de definitie voor een geurgevoelig object uit de Wgv (zie paragraaf 2.1.1).

Vervolgens geldt op grond van de Verordening geurhinder en veehouderij 2010 een geurnorm voor de voorgrondbelasting van respectievelijk 6 en 14 ou_E/m^3 (zie figuur 1 op de vorige pagina).

5.2 Belangen veehouderij

De belangen van de veehouderij worden geschaad als het realiseren van de ontwikkelingen tot gevolg heeft dat de veehouderij haar juridisch-planologische ruimte op het bouwblok niet langer kan benutten. Deze regel is algemeen geldend, tenzij zich al een ander geurgevoelig object binnen de contour bevindt dat op kortere afstand van de veehouderij is gelegen of als de veehouderij door andere oorzaken de ruimte op het bouwblok niet kan benutten.

Somerenseweg 44

Voor de veehouderij aan de Somerenseweg 44 in Lierop heeft de gemeente Someren in 2015 een omgevingsvergunning verleend. De totale geuremissie van de inrichting bedraagt 45.299 ou_E/s (zie figuur 1).

Voor het bepalen van de belangen van de intensieve veehouderij aan de Somerenseweg 44 zijn de geurnormen ter plaatse van belang. De gemeente heeft een geurverordening met andere normen vastgesteld. Voor het onderzoeksgebied en de directe omgeving zijn onderstaande normen van toepassing.

- De geurnorm voor veehouderijen waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor bij ministeriële regeling een geuremissiefactor vastgesteld is:
 - 2 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een intensieve veehouderij op geurgevoelige objecten gelegen in woonkern Lierop.
 - 6 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een intensieve veehouderij op geurgevoelige objecten gelegen in Lierop-Zuid (oostelijk deel van het onderzoeksgebied).

- 14 odour unit (ou_E/m^3) voor de maximale geurbelasting van een intensieve veehouderij op geurgevoelige objecten gelegen in het westelijk deel van het onderzoeksgebied.

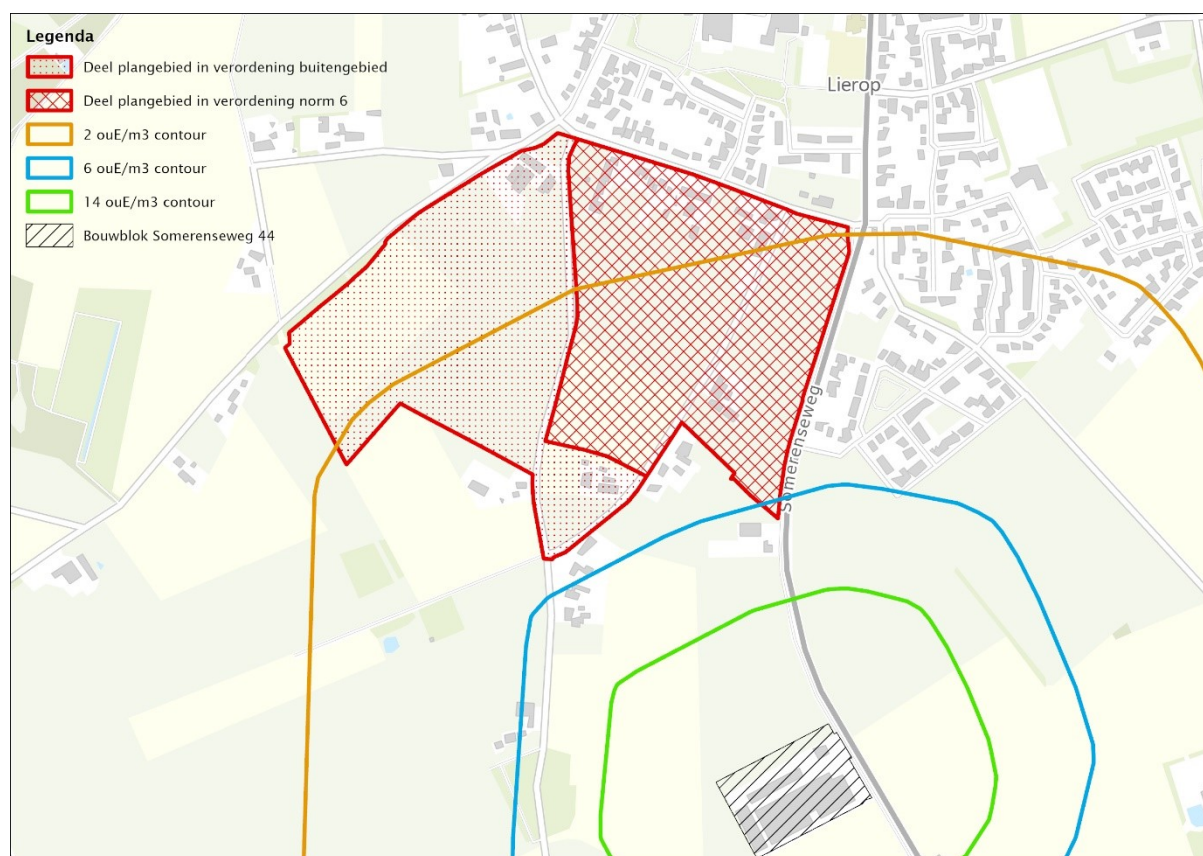
Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij geldt tevens een minimale afstand tussen de gevel van de stal en de gevel van een geurgevoelig object. Uitgaande van geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom bedraagt deze afstand 50 meter.

Belangen veehouderij Somerenseweg 44

De belangen van de veehouderij bestaan eruit dat de huidige bedrijfsvoering onbelemmerd doorgang kan vinden en dat de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bouwblok in stand blijven. Voor deze toetsing is eerst beoordeeld of de veehouderij in de vergunde situatie voldoet aan de geurnormen die gelden op omliggende bestaande geurgevoelige objecten.

In figuur 3 zijn de geurcontouren rond bouwblok weergegeven. Deze zijn berekend met V-stacks gebied. Uit de figuur blijkt dat een klein gedeelte van het oostelijke deel van het onderzoeksgebied binnen de $6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ contour van het bedrijf is gelegen. Echter ligt de $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ contour over de bestaande bebouwde kom.

In figuur 4 zijn de geurcontouren op stalniveau weergegeven. Uit deze figuur blijkt dat het onderzoeksgebied geheel buiten de $6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is gelegen. De $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ contour ligt ook in deze figuur nog over de bestaande bebouwde kom.

Figuur 3: Geurcontouren Somerenseweg 44 rond bouwblok

Figuur 4: Geurcontouren Somerenseweg 44 op stalniveau

5.2.1 Voorgrondbelasting

Het maximale geurhinderpercentage dat is opgenomen in het gemeentelijke beleid (14% voor Lierop-Zuid) kan tevens worden gebruikt ter beoordeling en onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening en de daarmee samenhangende aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren gevoelige objecten(woningen) (zie hoofdstuk 3 van dit rapport).

Dit betekent dat een voorgrondbelasting van maximaal $6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als aanvaardbaar kan worden beschouwd voor het onderzoeksgebied. Een geurhinderpercentage van 14% komt immers overeen met een voorgrondbelasting van $6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

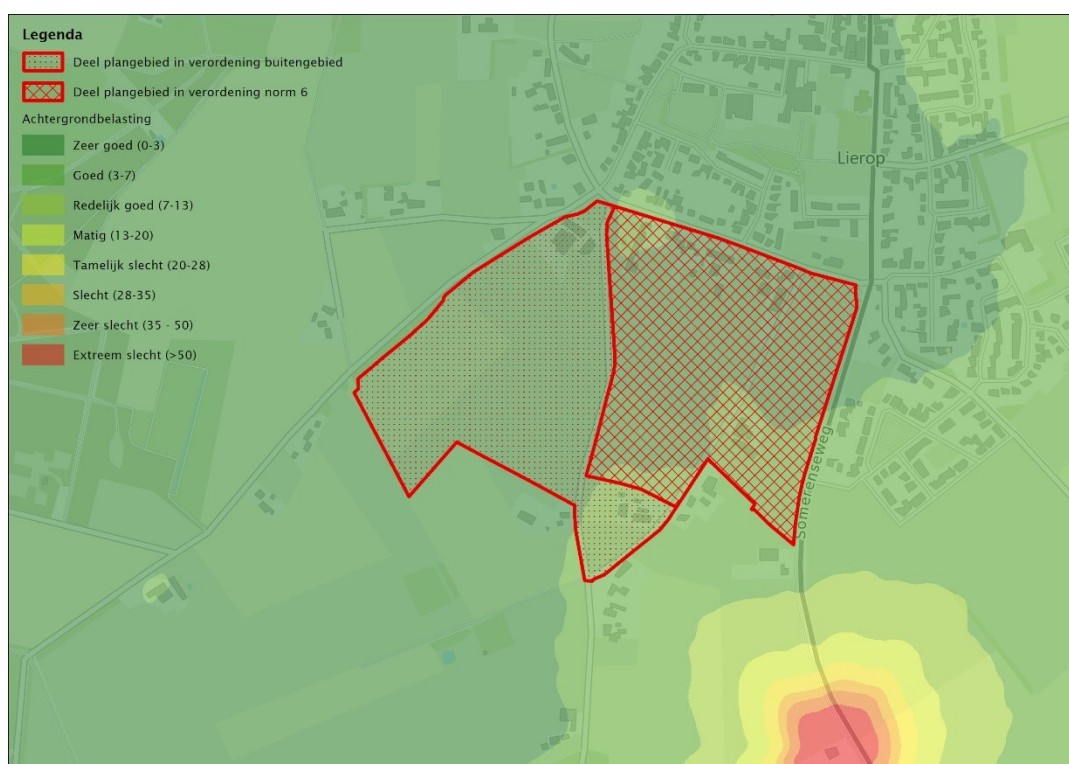
In figuur 4 (vorige bladzijde) zijn de geurcontouren op stalniveau weergegeven. Deze zijn berekend met V-stacks gebied. Uit de figuur blijkt dat in het gehele onderzoeksgebied de geurbelasting lager is dan $6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Voor het gehele onderzoeksgebied geldt dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

5.2.2 Achtergrondbelasting

Zoals hiervoor al omschreven is in geurbeleid van de provincie Brabant bepaald wat als aanvaardbaar wordt beschouwd voor de achtergrondbelasting (zie paragraaf 2.2). Dit betekent 10 odour units (OU_E/m^3) voor de maximale achtergrondbelasting van alle intensieve veehouderijen op geurgevoelige objecten gelegen in het onderzoeksgebied.

In onderstaande figuur is de achtergrondbelasting weergegeven ter plaatse van het onderzoeksgebied. Voor de berekening van de achtergrondbelasting zijn alle bronnen binnen 2 km van het onderzoeksgebied meegenomen zoals opgenomen in het provinciale web-bvb met als peildatum 28 februari 2022.

De maximale achtergrondbelasting bedraagt $4,7 OU_E/m^3$, dit komt overeen met een hinderpercentage van 7% en een (redelijk) goed woon- en leefklimaat.

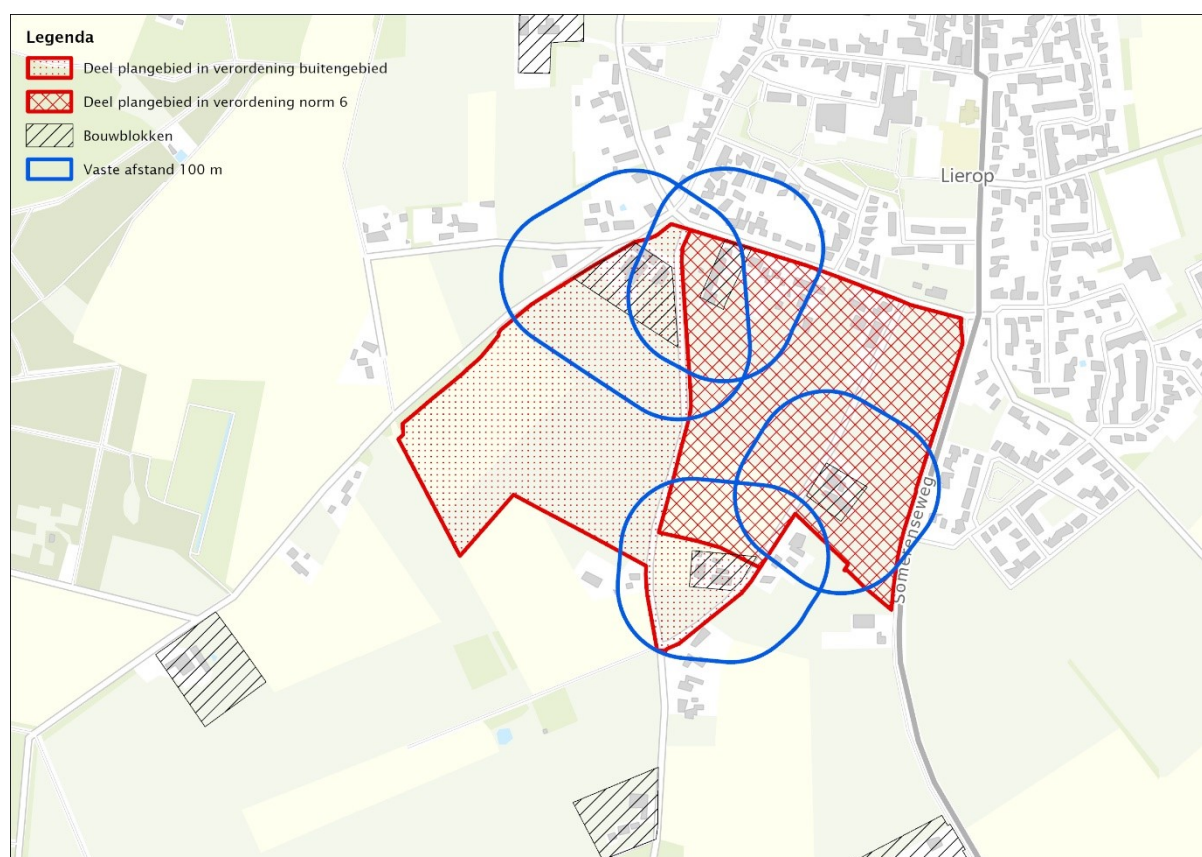

Figuur 5: Achtergrondbelasting huidige situatie

5.2.3 Vaste afstanden

Bij veehouderijen met vaste afstanden worden dieren gehouden waarvoor geen odour units bekend zijn. Daarom is de geurbelasting naar de omgeving niet te bepalen en is geen beoordeling van het woon- en leefklimaat mogelijk. Daarom is binnen de afstandscontour in beginsel geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen en is woningbouw in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Van dit beginsel kan worden afgeweken als aannemelijk wordt gemaakt dat het woon- en leefklimaat binnen de afstandscontour wel aanvaardbaar is.

In het onderzoeksgebied zijn 4 veehouderijen gelegen waar behalve dieren waarvoor odour units bekend zijn ook dieren worden gehouden waarvoor geen odour units bekend zijn (Heieind 3, Groenstraat 17, Berkeindje 3 en 11). Vanwege de relatief lage geuremissie zal de vaste afstand van 100 meter altijd groter zijn als de geurcontour.

Figuur 6: Vaste afstandscontouren Heieind 3, Groenstraat 17, Berkeindje 3 en 11

5.2.4 Resumé

Uit de resultaten blijkt dat:

- de norm van $6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor de voorgrondbelasting voor het gehele onderzoeksgebied niet wordt overschreden (zie paragraaf 5.2);
- de maximale achtergrondbelasting in het onderzoeksgebied $4,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ bedraagt;
- de vaste afstand van 100 meter over gedeelten van het onderzoeksgebied zijn gelegen.

6 Samenvattende conclusies

De gemeente Someren heeft het voornemen om onderzoeksgebied Lierop-Zuid te ontwikkelen. Dit betreft woningbouw. De te realiseren objecten moeten worden beschouwd als geurgevoelige objecten in de zin van de Wgv.

Voor het realiseren van het onderzoeksgebied zijn met name de veehouderijen aan de Heieind 3, Groenstraat 17, Berkeindje 3 en 11 van belang.

Uit de beoordeling blijkt dat:

1. De belangen van de veehouderij gelegen aan de Somerenseweg 44 niet worden geschaad bij gehele ontwikkeling van het onderzoeksgebied.
2. De belangen van Heieind 3, Groenstraat 17, Berkeindje 3 en 11 worden geschaad bij ontwikkeling van het gehele onderzoeksgebied. De 100 meter vaste afstand ligt over gedeelten van het onderzoeksgebied.
3. De achtergrondbelasting binnen het gehele plangebied maximaal $4,7 \text{ ou}_\epsilon/\text{m}^3$ bedraagt.

Wij adviseren om binnen de vaste afstandscontouren van 100 meter om Heieind 3, Groenstraat 17, Berkeindje 3 en 11 geen geurgevoelige objecten te realiseren omdat hierdoor de belangen van de veehouderijen worden geschaad.

Bijlage 1 Bronbestand achtergrondgeurbelasting

id	x	y	eph	ggh	epd	epu	ever	emax	dossier	gemeente	adres
1	176131	378814	6	6	0.5	4	3016	3016	5711PS64	Someren	Lieropsedijk 64
2	176485	381053	6	6	0.5	4	10173	10173	5715AA49	Someren	Laan ten Boomen 49
3	176495	380972	6	6	0.5	4	19530	19530	5715AB42	Someren	Laan ten Boomen 42
4	175450	380142	6	6	0.5	4	45299	45299	5715AG44	Someren	Somerenseweg 44
5	175031	380971	6	6	0.5	4	117	117	5715BC3	Someren	Heieind 3
6	175159	380963	6	6	0.5	4	1317	1317	5715BD17	Someren	Groenstraat 17
7	176037	381818	6	6	0.5	4	88875	88875	5715BL2	Someren	Verhagenstraat 2
8	175789	382262	6	6	0.5	4	16946	16946	5715BM7	Someren	Achterbroek 7
9	174254	382615	6	6	0.5	4	17265	17265	5715PM9	Someren	Gebergte 9
10	174389	380393	6	6	0.5	4	1037	1037	5715PZ15	Someren	Meervensedijk 15
11	175092	379939	6	6	0.5	4	5513	5513	5715RB37	Someren	Vaarsehoefweg 37
12	175166	380502	6	6	0.5	4	356	356	5715RD11	Someren	Berkeindje 11
13	175303	380649	6	6	0.5	4	772	772	5715RD3	Someren	Berkeindje 3
14	176159	380418	6	6	0.5	4	34254	34254	5715RH1	Someren	Otterdijk 1
15	176207	380231	6	6	0.5	4	15516	15516	5715RH7	Someren	Otterdijk 7
16	177390	380757	6	6	0.5	4	30912	30912	5721AR66	Asten	Dijkstraat 66
17	177027	380887	6	6	0.5	4	11771	11771	5721AR72	Asten	Dijkstraat 72

Bijlage 2 Stalgedeeltes relevante veehouderijen

Bron: <https://bvb.brabant.nl/> d.d. 15/3/2022

5715 BC, Heieind 3, LIEROP, SOMEREN

Beschikingsdatum: 30-10-2000

RAV-tabelversie: Tabel 2000-2

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stal(gedeeltes)

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	Addit. tech. 1	Addit. tech. 2	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
A1	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A1.100				13,0	73	949	0	88	0	11
A3	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A3.100				4,4	68	299	0	17	0	3
A7	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A7.100				6,2	3	19	0	2	0	1
B1	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B1.100				0,7	15	11	5	1	117	0
K2	paarden in opfok (jonger dan 3 jaar)	K2.100				2,1	1	2	0	0	0	0
Totalen							160	1280	5	108	117	15

Sluit venster

5715 BD, Groenstraat 17, LIEROP, SOMEREN

Beschikingsdatum: 14-06-2004

RAV-tabelversie: RAV 2003-1

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stal(gedeeltes)

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	Addit. tech. 1	Addit. tech. 2	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
A2	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	A2.100				4,1	8	33	0	2	0	1
A3	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A3.100				4,4	8	35	0	2	0	0
A4	vleeskalveren van 0 tot 8 maanden	A4.100				3,5	15	53	15	2	534	0
A6	vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden(roodvleesproductie)	A6.100				5,3	22	117	22	4	783,2	4
K1	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K1.100				5,0	12	60	0	18	0	0
Totalen							65	298	37	28	1317,2	5

Sluit venster

5715 RD, Berkeindje 3, LIEROP, SOMEREN

Beschikingsdatum: 05-02-2003

RAV-tabelversie: RAV 2002-1

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stal(gedeeltes)

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	Addit. tech. 1	Addit. tech. 2	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
B1	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B1.100				0,7	99	69	33	5	772,2	0
K1	volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K1.100				5,0	2	10	0	3	0	0
Totalen							101	79	33	8	772,2	0

Sluit venster

5715 RD, Berkeindje 11, LIEROP, SOMEREN

Beschikingsdatum: 09-03-2012

RAV-tabelversie: RAV 2011-2

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stal(gedeeltes)

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	Addit. tech. 1	Addit. tech. 2	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
A3	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A3.100				4,4	10	44	0	3	0	0
A4	vleeskalveren van 0 tot 8 maanden	A4.100				3,5	10	35	10	1	356	0
A7	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A7.100				6,2	5	31	0	3	0	1
Totalen							25	110	10	7	356	1

Sluit venster

5715 AG, Somerenseweg 44, LIEROP, SOMEREN

Beschikingsdatum: 24-04-2015

RAV-tabelversie: RAV 2014-1

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stal(gedeeltes)

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	Addit. tech. 1	Addit. tech. 2	NH3fac (kg/jr/ dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
B1	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B1.100				0,7	5	4	2	0	39	0
E5	vleeskuikens	E5.10				0,035	112770	3947	1128	147	37214,1	2481
E5	vleeskuikens	E5.14				0,035	24380	853	244	32	8045,4	536
Totalen							137155	4804	1374	179	45298,5	3017

Sluit venster